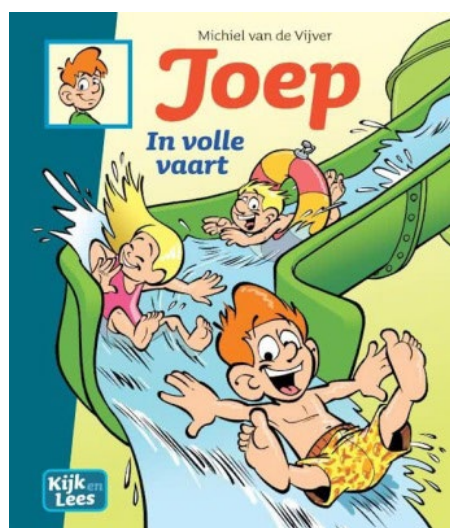

Success for All

N E D E R L A N D

Leerkrachthandleiding

B4

Fictie (strip)

Les 1 - 5 : 'Joep in volle vaart'

Inhoudsopgave

Overzicht 'Joep in volle vaart'	4
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5.....	5
Les 1.....	6
Les 2.....	10
Les 3.....	14
Les 4.....	16
Les 5.....	18
Antwoorden bij de picto's	21
Antwoorden toets	25
Kopieerbladen	27

Overzicht 'Joep in volle vaart'

Les	1-5
Bladzijde	3 t/m 18
Woordenschat	minder de roos het Wilde Westen de badmuts de mammoet lastig de magie de viool de bui
Facultatief: Technisch lezen op woordniveau	Woordcategorie: Tweelettergreppige woorden met –ig. Vloeiend lezen: Letten op tekstenmerken, tekstballon lezen (vetgedrukt = luid uitgesproken).
Schrijfopdrachten	Strip: Leerlingen vullen de tekstballonen in bij een stripverhaal.
Toetsopdrachten*	Begrijpend lezen: 3 meerkeuze, 1 open Woordenschat: 4 meerkeuze, 1 open

***Toets:** Op de vierde dag wordt de toets afgenomen. De toets kent twee onderdelen: begrijpend lezen en woordenschat. De leerlingen maken de toets individueel en de toets wordt daarna gelijk nabesproken. Als meerdere leerlingen het verkeerde antwoord gekozen hebben, is het van belang om de denkstappen nog eens hardop voor te doen en in de week erna extra aandacht aan te besteden via modeling.

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5

'Joep In volle vaart' - Michiel van de Vijver

De strips gaan over de lollige belevenissen van Joep en zijn vriendjes Rolf en Vera. Het zijn allemaal korte verhaaltjes en elk verhaaltje maakt je aan het lachen. De serie 'Kijk en Lees' is bekroond met de Nationale Alfabetiseringsprijs.

De lesdoelen van les 1-5:

'Joep In volle vaart' - Michiel van de Vijver blz. 3 t/m 18	
Technisch en vloeiend lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen de verhaallijnen herkennen en volgen. - De leerlingen lezen zonder fouten en haperingen en mooi op toon. - De leerlingen letten op tekstkenmerken (vetgedrukt/cursief). - De leerlingen zetten de spiekbrieff en het plakken van de memo's in om achter de betekenis van de woorden te komen.
Opdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen verbreden en verdiepen hun woordkennis. - De leerlingen hanteren strategieën voor het afleiden van woordbetekenissen en het onthouden van woorden. - De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze woorden verduidelijken a.d.h.v. afbeeldingen.
Begrijpend lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen het verhaal voorspellen op basis van de titel en plaatjes. - De leerlingen kunnen een deel van de tekst samenvatten met behulp van de picto's. - De leerlingen kunnen informatie uit de tekst in eigen woorden weergeven.
Woordcategorie: (facultatief)	- De leerlingen kunnen tweelettergrepige woorden met –ig correct en vloeiend lezen.
Schrijven:	- De leerlingen kunnen de tekstballonnen invullen bij een stripverhaal.

Vorbereiding (voorafgaand aan les 1-5)

- Leg de teambakjes, de nieuwe woordmuur en de teamlijsten klaar (les 1).
- Zet het digibordschema* klaar (les 1-5).
- Leg het kopieerblad woordenschat* klaar (les 3).
- Leg de toetsboekjes klaar (les 4).
- Leg het kopieerblad schrijfpdracht* klaar (les 5).
- Leg het registratieformulier vloeiend lezen* klaar.

* Zie site: <http://successforall-nederland.nl>

Les	Woorden van de week	Blz.	Betekenis
1.	minder	3	<i>Niet zo vaak als anders.</i>
1.	de roos	6	<i>Het midden van een bord waar je de meeste punten kunt verdienen.</i>
1.	het Wilde Westen	6	<i>Amerika in de tijd van de cowboys en indianen.</i>
2.	de badmuts	7	<i>Hoofddeksel bij het zwemmen.</i>
2.	de mammoet	9	<i>Hele grote behaarde olifant uit de ijstijd.</i>
2.	lastig	10	<i>Moeilijk.</i>
3.	de magie	11	<i>Toveren.</i>
3.	de viool	12	<i>Een muziekinstrument met snaren en een stok.</i>
3.	de bui	14	<i>Regen, sneeuw of hagel.</i>

Les 1

**Samenwerk-
vaardigheid:** - Iedereen doet mee.

Lesdoel: - De leerlingen voorspellen wat voor soort boek ze gaan lezen op basis van tekeningen.
- De leerlingen geven antwoord op vragen met complete zinnen.

Materialen: - 'Joep in volle vaart', blz. 3 t/m 6
- werkschrift, woorden van de week, klaaropdracht les 1
- woordmuur
- Brain game nr. 2

TERUGBLIK/ VOORUITBLIK/ SAMENWERKVAARDIGHEID

tip	<i>Voordat u begint met de introductie van het nieuwe boek, blik dan eerst terug op het voorgaande boek.</i>
terugblik vooruitblik	<i>"Vorige week hebben we het boek ... uitgelezen. Vandaag gaan we in een stripboek lezen met allemaal gekke en grappige verhaaltjes. Net als vorige keer gaan we lezen en memo's plakken. We gaan samen de betekenis van woorden vinden en antwoord geven in mooie, complete zinnen. Maar eerst gaan we een spel spelen en dat spel heeft te maken met ons samenwerkdoel van deze week; 'Iedereen doet mee'" (of kies een vaardigheid die op dit moment beter bij de groep past). Brain Game nr. 2: 'Geef het door'.</i>
tip	
tijd	<u>10 minuten</u>
///	Waardeer de inspanning van elk team dat tijdens het spel zijn best doet om de samenwerkvaardigheid te oefenen. Vier het goede resultaat eventueel ook met een yell.
tip	

VOORSPELLEN

Doel: De leerlingen voorspellen wat voor soort boek ze gaan lezen op basis van tekeningen.

	1. Opdracht. "Sla allemaal het boek open op bladzijde 3. Hoe kun je zien dat het een strip is? Kijk goed naar deze bladzijde en de plaatjes en overleg daarna met je maatje." Geef tijd voor nadenken en voor het bespreken van het antwoord. "Je kunt zien dat het een strip is omdat het allemaal hokjes met tekeningen zijn. Je kunt het ook zien aan de tekstballonnetjes, daarin staat wat iemand zegt. Bij het eerste blokje tekst staat 'Weet je dat niet?' Hoe weet je nou wie dat zegt? Kijk goed en bedenk samen met je maatje een zin, met een compleet antwoord." Geef tijd voor nadenken en voor het bespreken van het antwoord. Geef een willekeurige beurt en stimuleer het beantwoorden in een complete zin. "Jullie hebben elkaar geholpen met het vinden van het antwoord, maar ook met het maken van een mooie, complete zin. Jullie krijgen punten van mij voor 'help elkaar'." Als de leerlingen korte antwoorden geven, doe het dan regelmatig voor hoe een compleet antwoord klinkt.
DDU	
DDU	
///	

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de eerste drie woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

	1. Lees alle woorden voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.
	2. Woordmuur. "Vandaag gaan we kijken wat we van de eerste drie woorden weten. Het eerste woord is 'minder'. Als ik het woord lees dan denk ik dat ik het woord ken. Maar hoe leg ik dit uit aan mijn maatje? Wat denken jullie? Denk zelf even na en overleg daarna met je maatje waar het woord 'minder' mee te maken kan hebben." Geef de leerlingen de mogelijkheid om eerst zelf na te denken en daarna uit te wisselen met het maatje. Geef via het trekken van een lollystokje een beurt. Waardeer actief luistergedrag met 10 punten voor het team. "Jij en je maatje denken dat het met een hoeveelheid/ aantal te maken heeft. Dat ga ik op de woordmuur schrijven. Nu die andere twee woorden: 'de roos' en 'het Wilde Westen'. Bespreek met je maatje wat je weet van deze twee woorden. Luister actief naar de
DDU	
///	

DDU ander zodat je goed hoort wat je maatje zegt, want straks geef ik een beurt en dan moet jij misschien vertellen wat jullie besproken hebben.” **Geef tijd voor overleg over (één van) de woorden en bepaal via het trekken van een lollystokje wie een beurt krijgt. Waardeer (ook bij een fout antwoord) het actief luistergedrag en leg uit dat het team daarom de punten krijgt. Noteer de suggesties op de woordmuur.**

/// → **3. Modeling.** Doe de denkstappen even kort voor als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden.

LEZEN EN VERHELDEREN

Doel: De leerlingen kunnen woorden verhelderen en hun maatje/team helpen door het geven van tips.

1. Modeling. “Vandaag gaan we drie korte strips lezen. Aan de gekleurde stipjes bovenaan de bladzijden kun je zien welke bladzijden bij elkaar horen. De eerste bladzijde heeft blauwe stippen en bladzijde 4 oranje. Dus nu weet ik dat het verhaaltje één bladzijde lang is. Het verhaaltje gaat over een haai. Ik lees eerst de tekst die het meisje zegt.” **Lees een stukje en stop bij een woord waarvan je verwacht dat leerlingen daar moeite mee hebben, bijvoorbeeld ‘minder’.** “Ik zie een lastig woord. Ik stop even met lezen en kijk op de spiekbrieven. Ik lees ‘Heeft een haai meer of min...’ Ik kan dat woord niet lezen. **Doe de denkstappen van het kiezen en toepassen van de strategie hardop voor.** “Meer en minder, ja dat hoort bij elkaar. Ik kon het woord niet goed lezen, maar nu snap ik waar daar staat.” **Lees de eerste bladzijde voor en model ook nog andere woorden die mogelijk lastig zijn voor de leerlingen om te lezen.**

tijd
klaar
tip

2. Zelfstandig lezen: bladzijde 4, 5 en 6. “Lees deze drie bladzijden en elke keer als je een woord niet kan lezen dan stop je, kijk je op de spiekbrieven hoe je het woord kunt verhelderen.” 10 minuten

werkschrift, klaaropdracht les 1

Als blijkt dat het lezen met een maatje en/of het duolezen nog moeizaam gaat, vervang dit dan door ‘voor-koor-door’ lezen. Lees eerst zelf een bladzijde voor, in het juiste tempo en met de goede intonatie. Voorlezen: laat de leerlingen luisteren en de tekst met de ogen volgen. Koorlezen: de bladzijde die de eerste keer is voorgelezen, wordt nu samen met de leerlingen hardop gelezen. Lees in een hoog tempo zodat de leerlingen als het ware meegetrokken worden. Doorlezen: de leerlingen lezen de bladzijde hardop voor zichzelf. De stukjes die hardop gelezen worden mogen niet te lang zijn. Geef de leerlingen inhoudelijke feedback nadat ze hardop gelezen hebben en laat leerlingen elkaar ook feedback geven. Start altijd met een compliment voordat er tips gegeven worden en geef inhoudelijke argumenten.

tip
tijd
klaar

3. Verhelderen met maatje en duolezen. “Als je klaar bent met de memo’s verhelderen ga je net als de vorige lessen om en om duolezen. Als het maatje klaar is met het lezen dan vraag je waar de bladzijde om ging en als het antwoord klopt dan mag maatje twee gaan lezen. Je kunt dit keer ook aan je maatje vragen om te vertellen wat de grap van het verhaaltje was.”

Leg eventueel uit wat de grap was van bladzijde 3.

10 minuten

duolezen met samenvatten

4. Verhelderen team/groep: bladzijde 4, 5 en 6.

tijd
///

5 minuten

Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: geef punten

VLOEIEND LEZEN: ZONDER FOUTEN EN MOOI OP TOON

Doel: De leerlingen kunnen tekstenmerken gebruiken bij het lezen met expressie.

1. Uitleg. “Vandaag gaan we oefenen met vloeiend lezen. Ik ga aan jullie laten horen hoe dat gaat. Let vooral op hoe ik de woorden lees die dikgedrukt staan.” **Lees bladzijde 6 vloeiend voor en lees de vetgedrukte woorden extra luid.** “Ik ga hetzelfde stukje weer lezen, maar nu doe ik het anders. Letten jullie goed op wat ik anders doe.” **Lees de tekst voor maar nu zonder intonatie.** “Wat ging er nu niet helemaal goed?” **Geef een paar beurten.**

“Ik las het nu saai voor en het was niet spannend om naar te luisteren. Vloeiend lezen betekent dus dat je achter elkaar door leest zonder fouten, maar dat je de tekst ook mooi op toon leest. Om dit te kunnen moet je eerst oefenen en zorgen dat je alle woorden goed kunt lezen. Dat gaan we vandaag doen. Ieder maatje gaat bladzijde 6 lezen en let erop dat de vetgedrukt woorden extra luid gelezen worden.”

2. Maatjeswerk. Om en om vloeiend lezen van bladzijde 6 met nadruk op de vetgedrukte woorden.

AFRONDING

Doel: De leerlingen kunnen de woorden op verschillende manieren uitleggen zodat ze de woorden en hun betekenissen kunnen onthouden.

- GH** **1. Woorden van de week.** “Elk team krijgt zo van mij één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep. Terwijl jullie dat doen, gaat de groep raden om welk woord het gaat. Het uitleggen mag op twee verschillende manieren: 1. tekenen van het woord of 2. uitbeelden van het woord.” **Geef elk team een woord van de week (of laat elk team een woord kiezen), geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje. Nadat alle teams hun woord gepresenteerd hebben, worden de antwoorden besproken.**
- ///** **Waardeer een goed teamantwoord en een goede presentatie van het woord met punten.**

2. Terugblik.

- samenwerking
- woorden van de week
- het (samen) lezen
- vloeiend lezen
- punten tellen en vieren d.m.v. een yell

3. Vooruitblik.

- woorden van de week
- samenvatten
- lezen en verhelderen
- complete antwoorden

Les 2

**Samenwerk-
vaardigheid:**
Lesdoel:

- Iedereen doet mee.
- De leerlingen kunnen een tekst samenvatten.
- De leerlingen kunnen woorden verhelderen met inzet van hun spiekbrieven.
- De leerlingen geven in complete zinnen antwoord op vragen.

Materialen:

- 'Joep in volle vaart', blz. 7 t/m 10
- werkschrift, klaaropdracht les 2
- picto's met wie, wat, waar, begin, afloop en probleem

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik	- samenwerking- woorden van de week- het (samen) lezen- vloeiend lezen
vooruitblik	- woorden van de week- samenvatten- lezen en verhelderen- complete antwoorden

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de middelste drie woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

DDU
///

→

1. Lees de woorden voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.
2. **Woordmuur.** "Vandaag gaan we kijken wat we van de middelste drie woorden weten. Bespreek met je maatje wat je weet van deze drie woorden. Luister actief naar de ander zodat je goed hoort wat je maatje zegt, want straks geef ik een beurt en dan moet jij misschien vertellen wat jullie besproken hebben." **Geef tijd voor overleg over (één van) de woorden en bepaal via het trekken van een lollystokje wie een beurt krijgt. Waardeer (ook bij een fout antwoord) als de leerling goed weergeeft wat besproken is en leg uit dat de punten verdiend zijn omdat ze elkaar goed hebben geholpen. Noteer de suggesties op de woordmuur.**
3. **Modeling.** Als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden, doe het dan nog even kort voor.

SAMENVATTEN: WIE, WAT, WAAR, BEGIN, AFLOOP EN PROBLEEM

Doel: De leerlingen kunnen een deel van de tekst samenvatten.

tip

Bepaal zelf of alle picto's in één keer worden ingezet. Geeft het hoofdstuk geen duidelijk antwoord op de vraag, dan kunt u ervoor kiezen om één of twee picto's achterwege te laten. Als meerdere leerlingen moeite hebben met het beantwoorden van de vraag, doe dit onderdeel dan hardop denkend voor.

1. Laat de poster 'Verhaal nabespreken' zien op het digibord (website Success for All/algemene materialen/poster: verhaalkaart nabespreken-met wat). Leg uit dat elk team een andere vraag gaat beantwoorden. "Net als vorige week gaan we met elkaar een bladzijde samenvatten. Ieder team krijgt van mij een vraag en terwijl ik de bladzijde voorlees moet je goed luisteren of je het antwoord op jullie teamvraag hoort. Ik deel eerst de opdrachten uit."

Deel de picto's uit en lees bladzijde 7 voor.

2. **Modeling.** Model tijdens het voorlezen welke aanwijzingen je hebt gevonden in de tekst om antwoord te kunnen geven op de vraag van één of meerdere picto's. Bijvoorbeeld:

“Als ik kijk naar de plaatjes dan zie ik in totaal vijf verschillende personen. Niet alle personen hebben een grote rol in dit stripje. Als ik antwoord geef op de vraag: ‘over wie gaat deze strip’, dan zoek ik de belangrijkste personen uit de tekst. Natuurlijk is dit Joep, maar ook zijn beste vriend en de grote man hebben een belangrijke rol. Ik kan deze personen namelijk niet wegdenken uit het verhaaltje. Als ik dit wel doe, dan klopt het verhaaltje niet meer.”

Doe dit onderdeel hardop denkend voor.

- GH** **3. Opdracht.** Laat de leerlingen met elkaar overleggen en komen tot een teamantwoord.
- 4. Uitwisselen met de groep.** Zet op het digibord de ‘Verhaalkaart’ klaar (website Success for All/algemene materialen/lesmateriaal: verhaalkaart-met wat).
- Kies een nummer voor de beurt. Laat degene kort het teamantwoord weergeven. Stimuleer het geven van een compleet antwoord. Schrijf de antwoorden mee op het digibord.
- tip** Vraag af en toe even na aan een ander teamlid of dit echt het teamantwoord is.
- 5. Samenvatten.** Als ieder team een antwoord heeft gegeven, vat dan de hele tekst kort samen.
- tip** Zie handleiding: ‘Antwoorden bij de picto’s’.
- ///** Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

LEZEN EN VERHELDEREN

Doel: De leerlingen kunnen woorden verhelderen en helpen hun maatje/team door het geven van tips.

- 1. Uitleg.** “We weten nu wat de grap is van bladzijde 7. Jullie gaan drie bladzijden lezen. Op elke bladzijde staat een nieuw grappig verhaaltje. Ik ga bladzijde 7 nog een keer lezen en elke keer als ik een woord niet kan lezen dan stop ik.” **Lees bladzijde 7 tot een woord waarmee de leerlingen moeite kunnen hebben.** “Ik moet stoppen en op mijn spiekbrieff kijken wat ik kan doen om het woord te verhelderen. Welke tip kan mij nu het beste helpen? Kijk allemaal op jullie spiekbrieff en overleg met je maatje welke tip mij het beste kan helpen.” **DDU en geef willekeurig een beurt. Pas de suggestie toe en kijk samen met de leerlingen of dit een goede tip is. Waardeer het met punten. Lees de eerste bladzijde verder en model eventueel ook nog andere woorden.**
- 2. Zelfstandig lezen: bladzijde 8, 9 en 10.** “Lees deze drie bladzijden en elke keer als je een woord niet kan lezen dan stop je, kijk je op de spiekbrieff hoe je het woord kunt verhelderen.”
- tijd** 10 minuten
- klaar** werkschrift, klaaropdracht les 2
- 3. Verhelderen met maatje.** “Als je klaar bent met de memo’s verhelderen, ga je net als de vorige keer om en om duolezen. Als het maatje klaar is met het lezen dan vraag je wat de grap was van deze bladzijde en als het antwoord klopt, mag maatje twee gaan lezen.”
- tijd** 10 minuten
- klaar** duolezen: bladzijde 8, 9 en 10 om en om lezen en samenvatten
- 4. Verhelderen team/groep: bladzijde 8, 9 en 10.**
- tijd** 5 minuten
- ///** Teamdoel samenwerkdoel bereikt: punten

CORRECTE EN COMPLETE ZINNEN

Doel: De leerlingen weten dat ze een deel van de vraag moeten herhalen in het antwoord.

- 1. Uitleg.** “We hebben geleerd dat we altijd een deel van de vraag moeten herhalen als we een compleet antwoord willen geven. Bespreek met je team wat een compleet antwoord is op deze vraag: Wat voor boek is ‘Joep In volle vaart’? Zorg ervoor dat iedereen meedoet.”
- GH en geef willekeurig een beurt. Bespreek samen met de leerlingen of dit een complete zin is. Waardeer het met punten.** “Een compleet antwoord begint dus met herhalen van een deel van de vraag. Bedenk nu samen met je maatje één vraag en het antwoord op deze vraag. Zorg ervoor dat je antwoord in een mooie complete zin.” **DDU.**
- GH**
- ///**
- DDU**

2. Groep. Bespreek de vragen en antwoorden met de groep. Geef via de lollystokjes beurten en waardeer de inspanning van de leerlingen met punten. Als de leerlingen nog veel moeite hebben met het juist formuleren van complete antwoorden, model het dan regelmatig.

AFRONDING

Doel: De leerlingen kunnen de woorden op verschillende manieren uitleggen zodat ze de woorden en hun betekenissen kunnen onthouden.

GH

1. Woorden van de week. “Elk team krijgt zo van mij één woord van de week. Dat woord gaan jullie uitleggen aan de groep. Terwijl jullie dat doen, gaat de groep raden om welk woord het gaat. Het uitleggen mag op twee verschillende manieren: 1. tekenen van het woord of 2. uitbeelden van het woord.” **Geef elk team een woord van de week (of laat elk team een woord kiezen), geef tijd voor overleg en laat elk team een woord presenteren, de andere teams schrijven het antwoord op een kladblaadje. Pas als alle teams hun woord gepresenteerd hebben, worden de antwoorden besproken.**

///

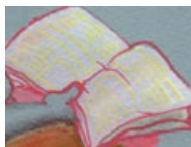
Waardeer een goed teamantwoord en een goede presentatie van het woord met punten.

2. Terugblik.

- woorden van de week
- samenvatten
- lezen en verhelderen
- samenwerken en punten

3. Vooruitblik.

- woorden van de week
- lezen en verhelderen

Les 3

**Samenwerk-
vaardigheid:** - Iedereen doet mee.

Lesdoel: - De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week.
- De leerlingen weten hoe ze een uitroepteken en vraagteken in een zin moeten lezen.

Materialen: - 'Joep in volle vaart', blz. 11 t/m 15
- werkschrift, klaaropdracht les 3
- kopieerblad, les 3

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week
- samenvatten
- lezen en verhelderen
vooruitblik - woorden van de week
- lezen en verhelderen

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat ze van de laatste drie woorden weten of waar ze de woorden mee associëren.

DDU 1. Lees de woorden voor en lees daarna de woorden hardop met de groep.
2. **Woordmuur.** "Vandaag gaan we kijken wat we van de laatste drie woorden weten. Bespreek met je maatje wat je weet van deze drie woorden. Luister actief naar de ander zodat je goed hoort wat je maatje zegt, want straks geef ik een beurt en dan moet jij misschien vertellen wat jullie besproken hebben." **Geef tijd voor overleg over (één van) de woorden en bepaal via het trekken van een lollystokje wie een beurt krijgt. Waardeer (ook bij een fout antwoord) als de leerling goed weergeeft wat besproken is en leg uit dat de punten verdiend zijn omdat ze elkaar goed hebben geholpen. Noteer de suggesties op de woordmuur.**
///
→ 3. **Modeling.** Als meerdere leerlingen deze vraag niet kunnen beantwoorden, doe het dan nog even kort voor.

LEZEN EN VERHELDEREN

Doel: De leerlingen kunnen woorden verhelderen en helpen hun maatje/team door het geven van tips.

DDU 1. **Uitleg.** Lees bladzijde 11 tot een woord waarmee de leerlingen moeite kunnen hebben. "Ik moet stoppen en op mijn spiekbrieven kijken wat ik kan doen om het woord te verhelderen. Welke tip kan mij nu het beste helpen? Kijk allemaal op jullie spiekbrieven en overleg met je maatje welke tip mij het beste kan helpen." **DDU en geef willekeurig een beurt. Pas de suggestie en kijk samen met de leerlingen of dit een goede tip is. Waardeer het met punten. Lees de eerste bladzijde voor en behandel eventueel ook nog andere woorden.**
///
tijd 2. **Zelfstandig lezen: bladzijde 12, 13, 14 en 15.** "Lees deze bladzijden en elke keer als je een woord niet kan lezen dan stop je, kijk je op de spiekbrieven hoe je het woord kunt verhelderen."
klaar 10 minuten
werkschrift, klaaropdracht les 3
3. **Verhelderen met maatje.** "Als je klaar bent met de memo's verhelderen, ga je net als de vorige keer om en om duolezen. Als het maatje klaar is met het lezen dan vraag je waar de bladzijde om ging en als het antwoord klopt dan mag maatje twee gaan lezen."
10 minuten
tijd duolezen: bladzijde 12, 13, 14 en 15 om en om lezen en samenvatten
klaar 4. **Verhelderen team/groep: bladzijde 12, 13, 14 en 15.**
tijd 5 minuten

///

Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten

VLOEIEND LEZEN: UITROEPTOKEN EN VRAAGTEKEN

Doel: De leerlingen weten hoe ze een uitroepteken en vraagteken in een zin moeten lezen.

1. Uitleg. “We gaan weer oefenen met vloeiend lezen. Vloeiend lezen betekent dat je achter elkaar doorleest zonder fouten, maar dat je de tekst ook mooi op toon leest. Als er een vraagteken staat gaat je stem aan het einde van de zin een beetje omhoog. Als er een uitroepteken aan het einde van de zin staat lees je deze zin wat harder.

Lees bladzijde 20 en 21 samen met je maatje. Spreek af wie begint. Lees de bladzijden daarna nog een keer, maar dan begint de ander. Probeer de tekst zo te lezen dat je alle woorden goed uitspreekt en mooi op toon leest. Ik ga langslopen en luisteren wie van jullie al mooi vloeiend kan lezen.”

tijd

10 minuten

tip

Observeer of leerlingen vloeiend lezen, noteer op het ‘registratieblad vloeiend lezen’ wie voldoet aan de eisen van vloeiend lezen.

///

Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

Doel: De leerlingen kennen de betekenis van de woorden van de week en kunnen deze verduidelijken a.d.h.v. afbeeldingen.

1. Woorden. “Nu gaan we met alle woorden nog even oefenen, zodat we de woorden en hun betekenis goed kunnen onthouden. Dit keer doen we dat met afbeeldingen, met plaatjes. Kijk goed na de plaatjes en kies een woord van de week dat het best bij het plaatje past. Doe dit eerst zelf.” **Geef tijd voor het maken van het werkblad.** “Vergelijk nu met je maatje of jullie dezelfde antwoorden hebben.” (facultatief: **Geef de tijd voor overleg, laat de maatjes overleggen welk woord het best past bij het plaatje.**) Laat de leerlingen per plaatje steeds **hardop het antwoord geven**. Ga naar het volgende woord als iedereen hetzelfde antwoord geeft. Als de leerlingen verschillende antwoorden geven, model de denkstappen die de leerlingen moeten maken om tot het goede antwoord te komen. Geef punten.

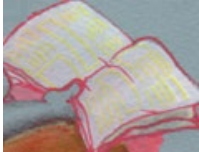
DDU

terugblik

- woorden van de week
- lezen en verhelderen
- punten en feedback

voorblik

- toets
- boekenclub en logboekjes (facultatief)
- woordrijtjes (facultatief)

Les 4

**Samenwerk-
vaardigheid:**

- Iedereen doet mee.

Lesdoel:

- De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen:

- 'Joep in volle vaart', blz. 16 t/m 18
- weektoets les 4
- ABCD blad met wasknijper per leerling

Facultatief:

- Tips en Tops
- logboekje
- werkschrift les 4
- kopieerblad 'vloeiend lezen'
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik

- woorden van de week
- lezen en verhelderen

vooruitblik

- toets
- logboekjes en boekenclub (facultatief)
- woordrijtjes (facultatief)

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan in overleg met maatje/ team of via de woordmuur.

tijd

5 minuten

TOETS

Doel: De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

"Vandaag gaan we een toets maken. De vragen gaan over de woorden van de week en over de tekst. Pak je toetsboekje en neem weektoets les 4 voor je. Ik ga de vragen allemaal voorlezen, zodat jullie weten welke vragen er zijn." **Lees de vragen voor en leg indien nodig een vraag uit.** "Bij elke vraag moet je eerst alle antwoorden lezen en dan het goede antwoord kiezen. Om die letter zet je een rondje. Om de vragen goed te beantwoorden moet je bladzijde 16, 17 en 18 lezen."

tijd

30 minuten

klaar

oefenen van de woordrijtjes

4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag opgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**

tijd

10 minuten

→

Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoetsen.

FACULTATIEF: LEESPLEZIER → LOGBOEKJE EN BOEKENCLUB**Doel: De leerlingen lezen zonder fouten en haperingen, met expressie en gebruikmakend van leestekens.**

1. Logboekje. “Om goed te leren lezen is het belangrijk dat je niet alleen op school leest, maar ook thuis leest. Als je thuis iets hebt gelezen, bijvoorbeeld een stukje uit een leesboek of uit een stripboek, dan kun je een opdracht maken uit je leeslogboekje. Iedere week kun je kiezen uit twee opdrachten. Je moet er altijd ééntje maken. Vandaag ga je samen met je maatje/team de opdracht bespreken die je hebt gemaakt. Je vertelt om de beurt wat je deze week hebt gelezen en welke opdracht je hebt gemaakt.”

tijd 10 minuten

Observeer of de maatjes goed overleggen en of iedereen een opdracht gemaakt heeft.

/// Samenwerkdoel bereikt: punten.

tip *Besprek eventueel alvast de opdrachten voor de volgende keer.*

tip **2. Boekenclub.** *Als een leerling geen boek van thuis mee heeft, kan het ook een stukje lezen uit het stilleesboek van school.*

“Vandaag is de boekenclubdag. ... en ... en ... (noem de namen van de leerlingen) gaan een stukje voorlezen uit hun boek. Ik ga jullie nog even uitleggen hoe we dat gaan doen. Eerst lees je het stukje tekst dat je gekozen hebt voor aan je teammaatjes. Als je klaar bent met het lezen, gaan zij jou tips geven.”

3. Opdracht: Voorlezen en geven van Tips & Tops. “Als de lezer klaar is met voorlezen, dan vullen de teamleden de Tips en Tops in en daarna bespreek je met elkaar de Tips en de Tops.”

tijd 10 minuten

Observeer of de teamleden goed overleggen en samenwerken. Geef punten als de maatjes elkaar goed helpen.

///

4. Voorlezen aan de groep. Geef de leerlingen die dat willen de tijd om hun stukje voor te lezen. “Ik ben benieuwd welke tips en tops jouw team jou gegeven heeft.” **Geef de teams de tijd om te overleggen en hun antwoord te geven.** “Ik ben echt trots op jullie, niet alleen kunnen jullie al prachtig lezen, jullie helpen elkaar ook om steeds beter te worden.” **Geef punten.**

GH

///

tip *De leerlingen die voorgelezen hebben kunnen de Tips & Tops van hun teammaatjes krijgen. Dit kunnen ze thuis laten zien en/of als herinnering gebruiken bij vloeiend lezen.*

FACULTATIEF: WOORDCATEGORIE → WOORDEN DIE EINDIGEN OP -IG**Doel: De leerlingen kunnen woorden die eindigen op -ig correct en vloeiend lezen.**

1. Uitleg. “Elke keer na de boekenclub gaan we woordrijtjes lezen. Vandaag lezen we woorden die eindigen op -ig, Bijvoorbeeld: grappig. Alle verhaaltjes in ons boek zijn grappig. Je leest -ig, maar je zegt -ug. Als je dat weet, kun je de woorden beter en sneller lezen. Kijk maar eens naar het tweede woord. Hoe spreek je dat woord uit?” **DDU** “Het eerste rijtje zijn allemaal woorden die eindigen op -ig en jullie weten nu dat je dat uit moet spreken als -ug. In het laatste rijtje staan de lastige woorden van de hoofdstukken die we deze week gelezen hebben. Als je daarmee klaar bent lees je samen met je maatje de woordenlijst van les 4.”

DDU

2. Lees de woorden van het werkschrift hardop voor. Lees ze daarna in koor.

3. Maatje 1 leest hardop de rijtjes, maatje 2 houdt de tijd bij en controleert of de woorden goed gelezen worden. Na een minuut wisselen van beurt.

tip *Geef een leerling de beurt om een minuut lang de woordjes te lezen. Laat de groep Tips en Tops geven.*

→ Noteer welke leerlingen de rijtjes correct en vloeiend kunnen lezen (vloeiend lezen).

AFRONDING

terugblik

- toets
- logboekjes en boekenclub (facultatief)
- woordrijtjes (facultatief)
- punten en feedback

voorblik

- schrijfoopdracht

Les 5

**Samenwerk-
vaardigheid:** - Iedereen doet mee.

Lesdoel: - De leerlingen vullen de tekstballonen in bij een stripverhaal.

Materialen: - 'Joep in volle vaart', 19 t/m 30
- werkschrift, les 5
- kopieerblad schrijfpdracht, les 5
- Brain Game nr. 4

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- logboekjes en boekenclub (facultatief)
- woordrijtjes (facultatief)

vooruitblik - schrijfpdracht

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kennen de betekenissen van de woorden van de week.

1. Laat de leerlingen de woorden zachtjes in hun hoofd lezen en herwaarderen.
2. Bespreek de woorden. Geef elk team een woord van de week en laat hen overleggen hoe ze de betekenis van dat woord gaan uitleggen aan de groep.

tijd 5 minuten

GH 3. Noem een nummer en dat teamlid geeft het teamantwoord. Als het teamlid een goed antwoord geeft, dan mag het de teamyell laten horen.

/// Geven van een teamantwoord: punten.

SCHRIJFPDRACHT: STRIP

Doel: De leerlingen vullen de tekstballonen in bij een stripverhaal.

DDU 1. **Uitleg.** "We hebben nu al veel gelezen uit het boek 'Joep in volle vaart'. Wat voor soort boek is dit ook alweer?" **DDU.** "Een stripverhaal is een, meestal kort, verhaaltje dat bestaat uit tekeningen. Vaak staan in de tekeningen tekstballonnen met de tekst die de stripfiguur zegt, of tekens van de geluiden die je hoort."

2. **Opdracht.** "Vandaag gaan jullie zelf de tekstballonen invullen bij een stripje van 'Joep'. Kijk maar mee in je werkschrift. Hier zien we het stripje van 'Joep' met lege tekstballonnen. Bedenk nu eerst zelf wat er in de tekstballonnen moet komen te staan en schrijf dit op in je werkschrift. Als je een woord niet kan schrijven mag je het tekenen. Straks ga je samen met je maatje je strip verbeteren."

3. **Maatjeswerk.** "Ga nu samen met je maatje je strip bekijken. Je gaat met je maatje overleggen hoe je je strip nog beter kunt maken. Misschien moet je woorden anders schrijven of sommige dingen beter uitleggen. Overleg eerst wiens strip je eerst gaat bespreken." **Geef kort tijd voor dit overleg.** "Bespreek de strip van maatje 1. Maatje 2 bedenkt wat hij of zij goed vindt en wat er misschien nog beter kan, dat maatje geeft dus tops en tips. Daarna bespreek je het briefje van de ander. Laat tijdens het overleggen zien dat je actief luistert."

tijd 10 minuten

klaar Uitlezen 'Joep in volle vaart'.

Observeer of de maatjes goed overleggen, bijvoorbeeld of ze om de beurt praten. Stimuleer het geven van tips en tops. Geef punten voor goede samenwerking.

///

4. **Netversie.** "Nu gaan we de strip in het net schrijven. Hiervoor krijg je van mij een kopieerblad (kopieerblad schrijfpdracht les 5). Denk goed aan de tips die je van je maatje gekregen hebt."

tijd	<u>10 minuten</u>
klaar	uitlezen 'Joep in volle vaart', woordrijtjes oefenen
	5. Groep. "Ik zag dat maatjes ... en ... elkaar goed hielpen. Ze gaven tips aan elkaar en ze luisterden ook goed naar elkaar. Wie van jullie wil zijn strip voorlezen aan de klas?"
tip	<i>Geef de leerlingen die dat willen de mogelijkheid om hun briefje voor te lezen.</i>
→	<i>Noteer in welke mate het de leerling gelukt is om aan de eisen van de stelopdracht te voldoen.</i>

AFRONDING

1. Terugblik. "Ik zag teams goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en ... (noem namen teams) elkaar goed hielpen."

2. Vieren van het resultaat. Bespreek de teamlijsten en laat de leerlingen de punten bij elkaar optellen. Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als 'team van de week'.

vooruitblik "De volgende keer lezen we een nieuw boek."

Antwoorden bij de picto's

Les 2

Antwoorden bij de samenvatting	
Picto's	Blz. 7
Begin	Joep gaat een weddenschap aan met zijn vriend.
Wie	Het gaat over Joep, de vriend van Joep en de man met de badmuts.
Wat	Joep wil de grootste plons maken en pakt de badmuts af van een dikke meneer zodat hij in het water 'plonst'.
Waar	Het verhaal speelt zich af in het zwembad.
Probleem	Joep kan zelf geen dikke plons maken...
Oplossing	Joep speelt vals en laat de dikke meneer een grote plons maken.
Afloop	Joep is blij omdat hij vindt dat hij heeft gewonnen. Zijn vriend en de meneer kijken niet blij.

Antwoorden kopieerbladen

Antwoorden bij de kopieerbladen	
Les 3	Welk woord van de week past het best bij de afbeelding?
Antwoord	<ol style="list-style-type: none"> 1. de bui 2. de badmuts 3. minder 4. de viool 5. lastig 6. de roos 7. de mammoet 8. het Wilde Westen 9. de magie

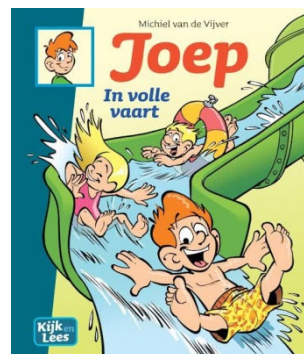

Antwoorden toets

ANTWOORDEN TOETS – les 4

‘Joep in volle vaart’ – Michiel van de Vijver

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4	25	100
Woordenschat	5, 6, 7, 8, 9	20	100
Totaal			200

BL	1	A
	2	B
	3	B
	4	Vliegen in een heli, geld op straat, lekkere taart, een man die een aap uitlaat (ter beoordeling van de leerkracht).
WS	5	B
	6	B
	7	A
	8	D
	9	Magie is een ander woord voor toverkunst. (ter beoordeling van de leerkracht).

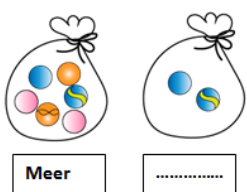

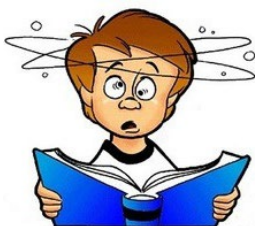

Kopieerbladen

Kopieerblad les 3: 'Joep in volle vaart'.

Welk woord van de week past **het best** bij de afbeelding?

1.		_____
2.		_____
3.		_____
4.		_____
5.		_____
6.		_____
7.		_____

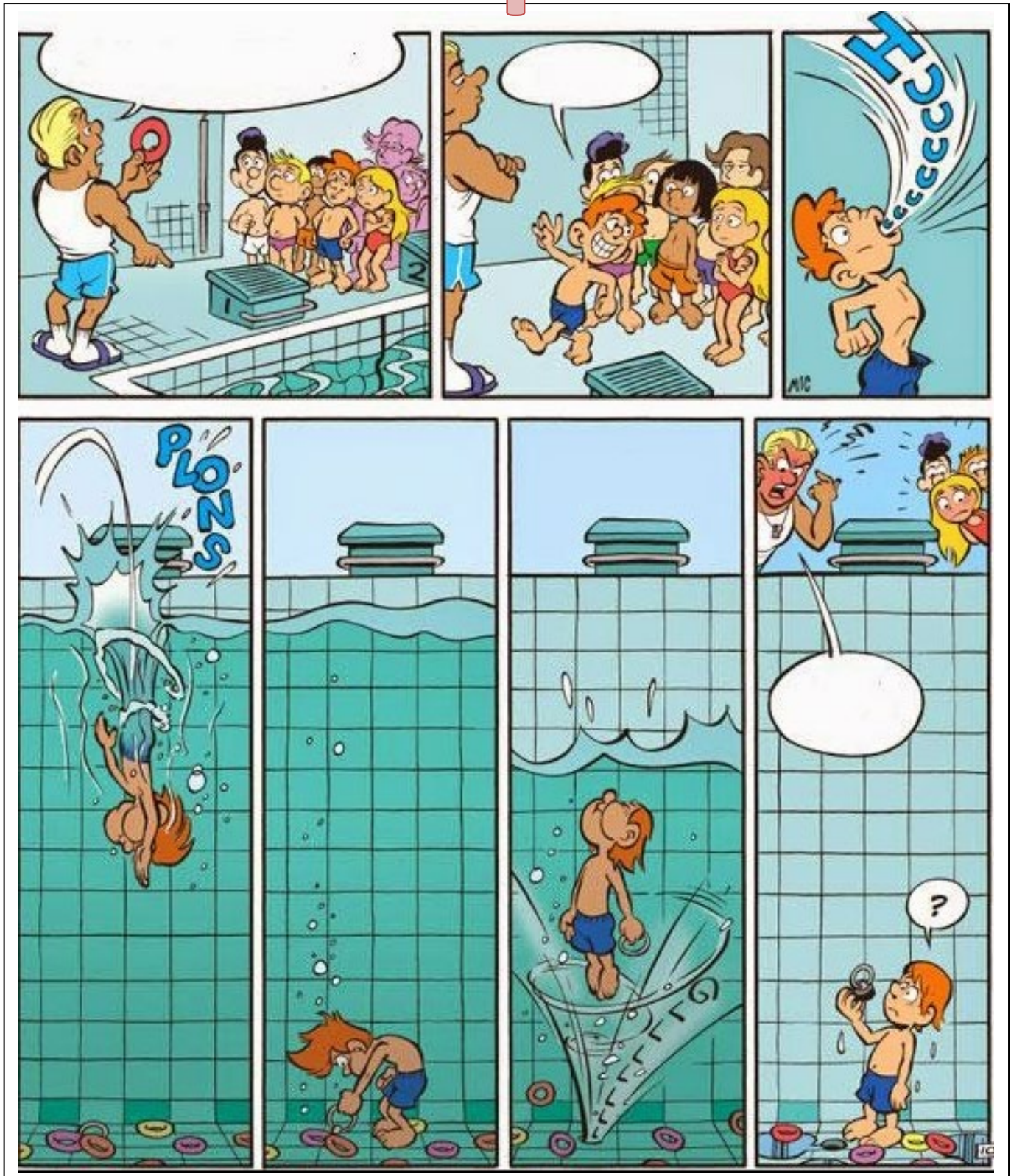
8.		<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
9.		<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

Klaar? Kies een woord hierboven. Maak een tekening dat past bij het woord.

Naam: _____

KOPIERBLAD | LES 5

Joep

Naam leerling

[illegible]

Disclaimer

De inhoud van deze leerkrachthandleiding is het werk van Success for All- Nederland medewerkers van het GION, Rijksuniversiteit Groningen. De inhoud hiervan is vertrouwelijk en mag alleen gebruikt worden door scholen die toestemming hebben vanuit Success for All – Nederland om met het programma te werken.
